

Matthias Moths oversættelse af Myrrha-episoden

af Astrid Fejrø

Indledning

Den danske embedsmand og forfatter Matthias Moth blev født i år 1649 og døde i 1719. Han er mest kendt for sin omfattende ordbog over det danske folkesprog, der er blevet udgivet af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, men han gjorde karriere som kongelig embedsmand. Moth studerede medicin ved Københavns Universitet fra 1665, men lod studierne uafsluttede til fordel for karrieren. På sit højeste var han oversekretær i Danske Kancelli og blev adlet og gehejmeråd. Hans søster, Sophie Amalie Moth, var Christian d. 5.s elskerinde, senere grevinde af Samsø, og det var formodentlig hendes fortjeneste at Moth fik så prominente stillinger. Da kongen døde i 1699, blev Moth afskediget. På trods af sin store arbejdsbyrde opretholdt Moth en stor interesse for studier og lærdom i sin fritid.

Oversættelsen af Metamorfoserne begyndte han at arbejde på i årene op til 1680, og arbejdet med den og ordbogen har han holdt ved lige og fornøjet sig med i sin fritid. Efter hans afskedigelse i 1699 kunne han hengive sig helt til ordbogen, som han havde planlagt allerede fra 1680. Da han døde i 1719 fandt man et lille digt i hans bibliotek, der vidner om en stor hengivenhed til hans akademiske projekter og lyder således:

*Her i dette lille Kammer
er jeg fri for Larm og Klammer
her betænkes, hvad jeg er
hvad jeg ved, det prøves her.*

Det lykkedes dog aldrig hverken Moth eller hans barnebarn, Matthias Güldenchrone, at få udgivet oversættelsen af Metamorfoserne. Den eneste kilde til teksten er således håndskriftet, som består af to bind, der ligger på Det Kongelige Bibliotek. Håndskriftet er en renskrift, som er blevet rettet af Moth selv i flere omgange. Rettelserne spænder fra tegnsætning til omformulering af hele vers. Der kan sagtens optræde flere typer blæk på samme sides rettelser, hvilket må betyde, at Moth har gennemlæst sin oversættelse og udtænkt rettelser i flere omgange.

Titelbladet er dateret 1680 og signeret Thomas Hittam, et let gennemskueligt anagram for Matthias Moth. Oversættelsens fulde titel er Ovidis Forvandlinger deelt i XV bøger

og oversat paa danske rim, af Thomas Hittam. Til sin oversættelse fik Moth desuden lavet 16 kobberstik af hollænderen Gerrit Valck, et stik til hver bog og et til titelbladet.¹ Hvert stik illustrerer så mange myter som muligt i et storslået potpourri af figurer og hændelser. Kobberstikket til tiende bog, der indeholder Myrrha-episoden, er desværre ikke bevaret, men de 7, der har overlevet, er udgivet af Poul Lindegård Hjorth sammen med ca. en femtedel af værket i 1979.

Myrrha-myten

Det er i *Metamorfoserne* Orfeus, der fortæller denne myte. Han har lige fortalt historien om Pygmalion, og inden han når til fortællingen om Venus og Adonis, vil han gengive historien om Adonis' mor, Myrrha. Orfeus starter sin fortælling med at advare lyttende døtre og fædre om at passe på, og allerhelst anse myten for det pure opspind; så slem er Myrrhas forbrydelse. Ovid vier meget plads til Myrrhas kamp med sig selv og sit begær, hvilket driver hende til et selvmordsforsøg. Hun bliver opdaget af sin amme, som med megen møje og løfter om hjælp får vristet sandheden ud af sit plejebarn. Selvom hun bliver forfærdet, er ammen dog fast besluttet på at hjælpe Myrrha med at forføre sin far for at undgå endnu et selvmordsforsøg. Under en festival til ære for Ceres må de gifte kvinder ikke gå i seng med deres mand i 9 dage. Iblandt dem er Myrrhas mor, Cenchreis; under hendes fravær fortæller ammen Cinyras, der en aften har drukket sig fuld, at en ung pige "udi alder aff hans daatter Mirris" er forelsket i ham, og Cinyras indvilliger i et møde. Myrrha bliver ført til hans kammer om natten – og ignorerer tre dårlige varsler på vejen derhen – og bliver allerede første nat besvangret. Affæren tager dog ikke dermed sin ende, men får lov at fortsætte, indtil Cinyras tænder en lampe for at se sin elskerindes ansigt. Da han genkender sin datter, flygter hun bort og vandrer i ni måneder gennem Arabien og Panchaea, indtil hun når Saba. Dér beder hun guderne om at lette hendes byrde, og hun bliver forvandlet til et træ, hvis saft er hendes tårer, som træet stadig græder.

Udgave

Princippet for udgaven er det samme, som Hjorth fulgte i sin delvise udgave: brødteksten er den originale renskrift, og rettelserne står i det tekstkritiske apparat. Fremgangsmåden er nyttig for den læser, der ikke selv har adgang til håndskriftet, fordi udgaven således ligner håndskriftet. Dog er den urettede tekst ikke, hvad man må formode, at Moth selv ville udgive. Den er ufærdig i forhold til rimene, der af og til ikke rimer, inkonsekvente

¹ Hjorth, P.L.: *Forvandlingerne: Uddrag af Matthias Moths oversættelse af Ovids Metamorfoser*, København, 1979. ss. 19-21.

stavemåder med mere. Forhåbentlig vil en fremtidig fuldstændig udgave være i stand til at gengive teksten ”sådan som forfatteren ønskede”.

Videre læsning

Skulle man ønske at læse mere om Matthias Moth og andre danske Ovid-oversættere, gennemgår Gorm Tortzen de danske oversættelser af Ovid i AIGIS suppl. II, 2013: ”Ovids Metamorfoser i danske oversættelser”. Derudover kan det kun anbefales at læse de udgivne episoder for at få en fornemmelse af Moths sprogbrug og hans evner som oversætter.

Jeg skylder Gorm Tortzen og Peter Bruun Hansen stor tak for løbende vejledning og korrekturlæsning.

OVIDIS
FORVANDLINGER
DEN TIENDE BOG.

Ellefte Emtyr.

Myrrhe til et Træ.

420 Hun og nu anden søn til verden maatte føre
Som kaldtis Sinyre. Hand kunde, for den ære
Og rigdom, som hand nød, lyksalig veret kaldt
Dersom i fødselen hans barn var bleven qual.
Jeg nu affskyelig ting ugieerne maa fortelle
I døttre bier ei, I fædre maa ei dvæle 450
At høre paa min snak: og, om i høre vil
Saa tror dog ikke at det saa er gaaen til.
Men tror det er usant, og at jeg det har digtet,
At alt poeteri til løgn sig har forpligtet.
Men vil i endelig det tro at vere skied
Saa skal i tro derhos den straff hun derfor leed.
Og om naturen kand tilstede at det stykke
Kand tros at vere skied, saa ønsker jeg til lykke
Mit kiere føde-land, at det fra dette sted
Langt borte er, som har et saadan skiendsel født. 460
Arabien kand med sit peber lidet prale,
Med sit kannel, og med sit røgelse, og alle
De andre skionne træer, mens myrrer gror og der,
Som, for sit skændig verk nu løff og græne ber.
Du slemme Myrrer, du det ikke got kan giøre,
At aff Kupido du dig i den brand lod føre:

445 føre > bæere   446 Sinyre > Sinyras   447 kaldt > kalt   449 fortelle > fremsie   450 bier
> dvæler   450 dvæle > bie   459 dette sted > denne ort   460 (1) født > fød ◊ (2) Langt ... født
> Som slig et skændsel har fød, er langt kommen bort.   462 > Kannel og røgelse: og ei med ære tale
463 De andre > Om sine   463 skionne > skionne   463 gror > er   464 ber > bær

Hand negter stadig, at hans fakkel eller piil
Dig skadte nogen tiid, og nødte dig dertil.
Du ikke ved hans magt fik den affskyelig flamme,
Hvorved sig hver og een, den neffne hør, maa skamme;
Det var Tisifone dig den i hiertet skød,
Hun den af helvede optendte med en glød.

470

421 Det er en skændig last at bere had til fader
Men elske ham, som du, langt slemmer last end had er.

Der er io mandfolk nok i heele østerland
Du aff den beste slegt kand velge dig en mand.
Hvi vil du, Mirre, da dit sind paa hannem sette
Som du ei have maa. Hun sielff vel merker dette
At hindis kierlighed er ikke som den bør,
Hun stræber og imod, og heftig modstand gior.

Hun siger ved sig sielff: hvor lader ieg mig føre
Aff mine tanker hen? Hvad agter ieg at giøre?

480

Ieg beder guderne, dyd og erbødighed,
At de mig frelser fra den last ieg dragis med.

Men er det og nu last? Naturen io forbiuder

Ei saadan kierlighed: de andre diur sig fryder

Og elsker uden val som de sig finde kand,

Blant dennem datteren sin fader har til mand.

En koe sin fader kand io uden skændsel kiide:

En flodhest aldrig for sin egen datter flyde:

En buk tar lammet, som hand afflte sielff, til brud:

490

En fugl sig parrer med den hand sielff lagde ud.

Lyksalig disse er! som det ei er forbøden

At holde aff sin slegt. Hvi havde vi fornøden,

Vi mennisker, med lov det at forbiude? som

Naturen steder til og keer sig intet om.

Mand siger og forsant at folkefær sig finder

Blant hvilke moder sig med sønnen sammenbinder,

467 stadig ... piil > at hans piil dig given har det stød,
glød. 488 sin > med ◊ io > sig ◊ kiide > fryde

468 > Og at hans fakkel har optendt den onde

Og fader legger sig udi sin datters skød
Og pligten øgis aff den dobbelt kierlighed.

422 Ieg ulyksalige! hvi maatte ieg ei fødis
I dette salig land? hvi skal ieg arme ødis 500
Fordi den grumme ort, hvor ieg er bleven født,
I egte-kierlighed ei denne frihed nød.
Men kand ieg ei engang forhindre mine tanker
Fra denne skændig last? Forbudden haab, som vanker
Om i mit hierte-rood, bliff ikke hos mig meer;
Hand elskis vel aff mig, men som en fader, bør.
Dog! om ieg Sinyre som datter ei paarørte
Hand til sin hustru mig, maa skie, da vel begierte!
Saa voris slegtskab er mig til en stor fortred
Og, om ieg fremmed var, ieg meere vandt derved. 510
Hvad skal ieg arme barn mig da i sinde tage?
Ieg vil i andet land, som er langt borte, drage:
Ieg til min faders land vil aldrig komme meer:
Det bedre er at fly, end at ieg synde gjør.
Men ak! den skiendig ild mig holder her tilbage!
Ieg seer her Sinyre, her kand ieg hannem tage
I faffnen naar ieg vil, her taler ieg med ham,
Og, om ieg faar ei meer, ham kysser uden skam.
Men kand du, skændig møe, vel meer aff ham begiere?
Fornemmer du ei at din brand dig vil forføre 520
At bryde erbarhed og ald naturens rett,
Og naffnene, som er adskildt, forvirre slet.
Vil du medbolerske med egen moder blive?
Vil du mand dig skal naffn aff faders hure give?
At mand skal kalde dig en syster aff din søn?
En moder aff din bror? det er jo meget skiøn!

---

498 udi sin > med ◊ skød > side ned   501 født > fød   505 bliff ... meer > ieg dig ei meere hør
507 Sinyre > Sinyras   508 til > som ◊ begierte > hjemførte   510 vandt > vant   513 til > vil
◊ vil aldrig > ei meere ◊ meer > til   514 gjør > vil   515 skiendig > skændig   516 Sinyre >
Sinyras   519 Men kand du > Vil du vel ◊ vel ... begiere > hand meere skulde gjøre   521 rett > ret
524 hure < hore   526 En ... bror > Din broders moder? [Du >] Ig!

Og frygter du ei for de helvedis Gudinder
 De grumme Furier, som altid sig indfinder
     At straffe lasterverk med slanger og med ild,
     Som de i hiertet slaar paa dem der haver skyld.
 Velan da! mens din krop er fri endnu for brøde,
 Streb i dit hierte og den last at legge øde
     Som dig saa ieffnlig quæl, og lad naturen ei
     Aff dig forvirris slet med saadan syndig rei.
 Men vilde Sinyre? o! end; det kan ei vere,
 Den gierning er for slem, hand alt for fuld aff ære,
     Aff dyd og erbarhed: ieg ønske vilde, hand
     Var og optendt, som ieg, aff den forbistret brand.
 Saaledis talte hun. Men Sinyre, der mange
 Af Mirris beilere paatrengte svar at fange
     Kom til sin datter ind, og sagde hvem de var
     At hun blant dennem een at velge havde kaar.
 Først tav hun dyrgen stil, saa paa sin fader stirrer
 Med oyet fuld aff ild, som den der sig forvirrer
     Aff kierlighed og had: omsider vandet brød
     Aff oyet, som nu strøm, og neer aff kinden flød.
 Kong Sinyre, som meen at skamfuldhed de taare
 Aff hinde trykker frem, bad, hun sig vilde spare
     Og ikke græde meer; hand tørte graaden aff,
     Han hinde og et kys til en forsikring gaff
 Aff sin fornøyelse. Hun større glæde finder
 Ved kysset, end hun bør. Da hand igen begynder
     At spørge hinde ad hvem hun da have vil;
     En mand, hun svarede, som du, om een er til.

530

540

550

Hand roser dette svar, dog meeningen ei fatter,
 Og siger, ver altid saa dydig, kiere datter.

529 haver skyld > farer vild   534 Sinyre > Sinyras   538 Sinyre > Sinyras   540 sagde ... var >
 [dennem >] dem for hinde slaar   541 At ... dennem > Og sagde, at hun   546 Kong > Men (*rettelsen*
er dog blevet annulleret) ◊ Sinyre > Sinyras ◊ de taare > aff hinde   547 Aff hinde > De taare ◊ hun ... spare
 > hun vil [besinde >] holde inde   551 hand ... begynder > atter hand paaminder   552 spørge ... ad
 > hun skal sige frem

Men hun ved dydens naffn sit ansigt underslog,
 Vel videndis hvad last hun i sit hierte drog.
 Om natten, der en hver var i sin beste hvile,
 Var Mirre uden roe, og lod sig offveriile
 Aff sin forbudde ild, og tenker, hvor den brand
 Som hinde idelig saa plager, stillis kand 560
 En stund fortviler hun at det sig lader giøre;
 En anden, i forsøg hun alle ting vil føre
 Som tiene kand dertil: nu skammer sig derved
 Nu vil hun, og, hvad hun vil giøre, ikke veed.
 Som naar en voxen eeg med øxer mand at felde
 I verk begreben er, mand veed ei hvor vil helde
 Og hvor vil falde hen, før sidste hug er skied,
 En hver sig frygter den skal falde paa hans sted.
 Saaledis Mirris sind, som er med tvende tanker,
 Der mod hinanden gaar, beladt, hid og did vanker, 570
 Og tager vegt aff hver. For hindis kierlighed
 Ei hvile findis kand, ei førend hun er død.
 Hun da beslutter at vil ende sine dage,
 Og springer aff sin seng og binder i en hage,
 Der over dørren sad, sit lange belte fast,
 Og fik om halsen det og nakkebeenet kast.
 Der hun var ferdig sig deri at lade falde,
 Hun paa sin faders naffn forhen dog vilde kalde;
 Hun sagde: kiere ven, min Sinyre, farvel
 Viid at for din skyld ieg her haver hengt mig sielff. 580

425 Mand siger at den larm bleff hørt aff hindis amme

Som uden dørren laa at passe paa sin damme,

558 offveriile > overile   559 og ... brand > hun pønser idelig   560 > Hvorledis plagen, som hun
 føl, skal stille sig.   563 > Som hielpe kand: nu hun sig skammer: nu hun vil   564 > Begynde, og
 ei veed hvad det skal blive til   565 voxen > gammel   566 vil > den   571 kierlighed > store
 brand,   572 > Før hun begravet er, ei hvile findis kand.   579 (1) Sinyre > Sinyras ◊ (2) kiere
 ... farvel > Sinyras, farvel, og haff mig kier   580 Og tilf. foran linjen ◊ her udstr. ◊ sielff > her   580
 > Mand meen, at ammen, som laa uden dørren, hørte   581 > De allersidste ord, som frem iomfruen
 førte.

Hun kom, brød dørren op, og dette redskab saa,
 Som Mirre, for at dø, sig havde taget paa.
 Hun gaff et mægtig skrig, hun sig for brystet slager,
 Hun beltebaandet aff sin iomfrus nakke tager
 Og skær i stykker det: saa græd, og hinde bad
 At sige sig, hvi hun til livet havde had.
 Iomfruen stille tav og underslog sit oye,
 Hun ilde var tilfreds det sig ei vilde foye
 Med hindis forset, at hun holdtis fra at dø
 Men kierlingen bleff ved at bede denne mø
 Hun panden blottede, og de graa haar viiste
 Og sit alt slunkne bryst som Mirre fordum spiiste
 Mens hun var spæ og ung, og bad, hun hinde dog
 Forklare vilde hvad hun sig til hierte tog.
 Men Mirre vilde ei et ord til dette svare;
 Hun sukker suk i suk; men ammen vil erfare
 Hvad hinde skade kand; hun siger hinde til
 At hun vil dølge det, og hinde hielpe vil.
 Sig mig det, sagde hun, min alder skal ei hiendre
 Mig fra at redde dig og din uro forlindre.
 Om det er kierlighed som plager dig; ieg den
 Med urter og med konst foriage kand igien.
 Er du fortryldet? ieg med sterker kraft fordrive
 Den troldom kand fra dig. Vil Guders vrede give
 Dig uro og fortred? ieg veed og dertil raad
 Med mine urter kand forsonis Guders had.

590

600

426

Hvad skal ieg mere vel, min Mirre, kunde giette
 Om skylden til dit væ. Dit huus kand ingen sette
 I bedre tilstand en det er opvoxen til
 Din moder lider vel din fader leve vil.
 Der Mirre faders naffn aff ammen neffnis hørte,
 Hun mange dybe suk aff hiertens grund opførte.

610

582 sae > saae   590 dø > døe   591 mø > møe   592 de graa haar > sine graa haar   593
 alt slunkne *indesluttet ml. kommaer*   606 dertil raad > raad dertil *vha. arabertal over linjen*   607 >
 Ieg Guders vrede med min konst forsonis vil.   611 Mirre < faders *in scrib.*

Men ammen dømte end ei nogen last deraff,
 Dog at hun var forlibt sig nogen tanke gaff.
 Hun bleff alt ved og bad at hun dog vilde sige
 Hvad hinde quælte og paa hiertet kunde ligge
 I hvad det ogsaa var: tog hinde paa sit skød
 Hun hinde klappede og trøstig vere bød.
 Og sagde: Mirre, ieg har merket at du brender,
 Giff dig tilfreds, ieg skal, om ieg mig ellers kiender,
 Dig tiene saa deri at det skal stille gaa.
 At fader ikke sielff det skal at vide faa.
 Hun sig, som rasendis, fra hindis skød afftrenger,
 Og paa ansigtet sig i sengen hastig slenger,
 Og raaber: gak din vei, og gjør mig ingen spot,
 Gak, det, du vide vil, er ikke meget got.
 Den kierling ved den snak, hun fik at høre, gysér,
 Hun rystendis aff frygt, som een der meget fryser,
 Opløfftede sin haand og ned paa knæet falt,
 Og vilde vide det i hvad det ogsaa galt.
 Nu gaff hun gode ord, nu truede hun hinde,
 Hun vilde sige hvad hun havde giort derinde,
 Hvis hun ei sagde det, men maa hun vide det,
 Hun hinde hielpe vil og hindes kierlighed.

620

630

427

Saa Mirre hovedet oplyffter og med taare
 Opfylder ammens bryst; hun offte vilde svare
 Dog førte intet frem: omsider skiulte sig
 Med sengeklederne og sagde sagtelig.
 Min moder lykkelig er med sin egtefelle.
 Saa tav og sukte hun: den amme maatte føle
 En kuld i lemmerne, hun ristede som løff

640

615 vilde sige > sige vilde *med arabertal over linjen*   **616** > kand og hindis ro forspilde   **628**
 rystendis < rystende *in scrib. (usikkert)*   **633** maa ... det > om hun vide maa.   **634** > Hvad [plager
 hinde >] hinde skader, hun nok hielp vil finde paa.   **634** med taare > sig bare   **635** Opfylder
 ... bryst > Ei kand for suk og graad   **638** egtefelle > mage bleven   **639** den ... føle > I ammens
 lemmer dreven   **640** > Bleff ind en ise-kuld: saa rister hindis krop

Og hovedhaaret stri som pindsvins pinde bleff.
Hun talte hinde til og meente at fordrive
Den skændig kierlighed; vel maatte Mirre give
Alt det, hun sagde, magt, men dog bleff stadig ved,
Hun vilde dø, om hun ei fik sin elskovs mand.

Saa sagde ammen, leff, ieg vil dig din leverere
(Ei torde sige at det fader skulde vere)
Giv dig tilfreds du ham skal fange i dit skød,
Og, at hun det skal tro, bekræfter det med æd.

Det var paa sammetiid, at hver en egtequinde

Sig maatte idelig i hvide klæder finde
Paa Seris hoye fæst, med axekrans i haand
Og i ni dage ei omgaais med sin mand.

Senkreis dronningen her ogsaa vilde vere

Og første grøde sin frem til gudinden bere
Blant denne quinde-flok. Den tiid tog ammen fat
At faa hoss Sinyre i verk sit anslag fat.

En aften, der hun sae at hand var vel beskienket,

Hun sagde til ham, at en iomfru var belenket
Aff kierlighed til ham, som ung og deilig var,
Og udi alder aff hans daatter Mirris bar.

650

660

428

Kong Sinyre bleff tendt i kierlighed til hinde
Bød at hun samme natt hoss ham sig skulde finde.

Den amme meget glad til iomfru Mirre gaar
Og siger, ver tilfreds du, hvad du ønsker, faar.

Den ulyksalige, som ønskte intet meere

Kand dog ei gandske glad ved dette budskab vere:

Hun spaar sig intet got; hun ogsaa glæder sig.

641 stri > stod ◊ pindsvins pinde bleff > pindsvind børster op   **645** fik ... mand > nød hans kierlighed

646 Saa > Da   **648** > Du inden stakket tid ham i dit skød skal faa.   **649** det skal > skulde ◊

bekræfter ... æd > [en > (!)] en æd der satte paa   **651** Sig ... idelig > Hos Seres maatte sig   **652** >

Med første grøden, som var voxt paa deris land   **655** bere > bære   **657** Sinyras > Sinyras   **661**

> Og samme alder, som hans daatter Mirre var   **661** Sinyre > Sinyras   **665** som ... meere > ei

fryd i alle lemmer   **666** > Ved [dette budskab > *in scrib.*] denne tiding faar, men uro hiertet klemmer

667 Hun > Og ◊ sig intet > ei noget ◊ ogsaa > dog og

Saa hiertelaugget er og sindet sig ulig!
Der midnat kommen og alting var meget stille
Er Mirre ferdig til sit lasteverk at iile,
Men maanen skiuler sig at hun det ei skal see,
Og ingen stierne sig paa himmelen vil tee.
Den natt var mørk som kul: først skiultis Ikarie;
Dernest Erigone, hviss dyd veed aff at sie
Alt det i himlen boer, hun bleff blant stierne sat,
For hun sin fader ei i døden har forladd.

670

Mens Mirre ganger frem hun snubler trende sinde:
Natuglens trende skrig ogsaa paaminder hinde
At staa sit forset aff: men hun gik iymmer fort
Hun kaad aff natten bleff og uforskammet giort.

680

Hun med sin venstre haand holt ammens haand, som førte
I mørket hinde frem: den høyre haand hun rørte
At finde stødene, som kunde komme paa;
Omsider kommer hun til stedet hvor hand laa.
Hun lukker dørrn op, hun sig indleede lader
I kammeret, hvor laa indslumret hindis fader:
Men i det samme kom en rysten hinde paa,
Bleff bleg og kaald og ei aff stedet kunde gaa.

429

Saa falt og modet slet: io mere hun sig fremmer
Til dette syndig verk, io mere hun fornemmer
En affsky hos sig sielff; io mere hun er fei
Og ønsker ubekient at kunde gaa sin vei.
Der hun saa dryssede, den gamle hinde leeder
Til sengen, hvor hand laa, afførte hindis klæder,
Og lagde hinde saa hos faders side neer
Og sagde Sinyre, see! her din iomfru er.

690

---

669 og ... stille (1) > var og alting meget stille (2) > var og alting var i hvile (3) > var og alting laa i hvile
670 ile > ile   673 først ... Ikarie > sig Ikaries sette   674 > [(fire stavelser) >] (fire stavelser) i skiul,
for ei at see paa dette   675 > Dernest Erigone, som for en dydig brand   676 > (1) Mod fader,
æret bleff og stierne sat iblant, (2) Mod fader, æris og blant stierne skinne kand   677 Mirre > Myrre
692 leeder > leder   694 (1) neer > der ◊ (2) saa ... neer > hos: og [sier >] sagde hoyt: see her   695
Og sagde > Min Herre ◊ Sinyre > Sinyras

Hand med letferdighed mod egen datter tager
Og, med sin venlig snak, fra hinde frygten iager:
Maa skie! for alderen hun datter heede maa,
Hand fader, at den last kand merre skændig staa
Hun gik frugtsommelig aff faders seng tilbage

700

Og den usalig sæd i livet maatte drage.
Den anden natt hun sig dog finde lod igien
Og sled i denne last end andre nætter hen.
Omsider Sinyre begierlig bleff at kiende
Den sig saa mangen gang med hannem torde blande
Og raabte paa et liuss; hand seer sin egen skam,
At det hans datter er der har bedaaret ham.

Hanss smerte band hans ryst; hand effter sverdet render
Og heffne vil sin last og spot med egne hænder

Paa sit saa ublu barn; hun bier hannem ei
Men giennem nattens mørk sig sniger bort sin vei.

710

Hun vanker vit omkring igiennem mange lande,
Og i ni maaneder tør ikke stille stande,
Men der Arabien hun havde løben om,
Hun saare trettet til det landskab Saba kom.

430 Hun siuntis aff sit lifff nu gandske kied at vere
Dog bar for døden frygt; hun knap kand lenger bere
Sin tunge byrde frem, hun veed ei hvad hun skal
Ombede Guderne; omsider dette tal.

Om der er Guder til som synderen vil høre,
Naar sin bekiendelse hand ferdig er at giøre,
Saa bigter ieg min skyld, og vil ei bede aff,
Som ieg fortiente vel, den allerverste straff.

720

Men at ieg ikke skal forarge dem som lever
(Om livet vare skal) og ikke dem som svever
I helvede omkring (om ieg nu her skal dø)
Saa lader livet mig og døden ikke see

699 merre > meere   704 Sinyre > Sinyras   705 sig ... blande > som saa hemmelig for hannem
vilde brende   724 skal > de   725 helvede omkring > dødsens rige om ◊ nu ... dø > til døden gik
726 > Saa mager, at sig nu forvandle maa min skik

Men en forvandling maa. Der var, som ønsket hørte,
Blant guderne, og strax i iorden foden førte

Som deri rødder slog; aff beenet stammen kom,
Og blodet, som en safft, i træet løber om.

730

Aff fingren quiste skød aff armen store græne,
Og huden bleff til bark, den havde hindis beene

Skiult og den trinde bug, og nu langs brystet krøb,
Og over ryggen op til hals og nakke løb.

Men Mirre har ei taal og ikke lenger dvæler,
Hun hastig neier sig og træets fremvext quæler,

Og senker hovedet dybt under barken ned,
Som vel var sandseløs dog heede taare græd.

De taare end i dag aff træets bark udbryder,
Og for den nytte, som de gior, stor ære niuder

740

Blant alle mennisker. De nu et gummi er
Og kaldis med det naffn iomfruen havde før.

---

727 > Der var blant guderne som hindis ønske hørte   728 > Og hialp at fødder [> fødderne] sig strax
i iorden førte   729 Som > Og   733 Skiult > Skiult,   741 er > gior